

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Dane
Právo
Zo sveta
V skratke

Daňové a právne
aktuality | September
2023

Európske smernice prinášajú novú dorovnávaciu daň na Slovensku

Európska únia sa už dlhodobo snaží vyriešiť zdaňovanie veľkých nadnárodných firiem, ktoré využívajú daňové režimy krajín s nízkou sadzbou dane. Členské štáty vrátane Slovenska zavádzajú novú dorovnávaciu daň, ktorá zabezpečí, aby si korporácie plnili svoju daňovú povinnosť v krajinách svojich dcérskych spoločností, v ktorých vzniká zisk. Zavedenie tejto dane v slovenskej legislatíve prinesie nové oznamovacie povinnosti.

Zuzana Blažejová

zblazejova@kpmg.sk
+421 905 740 000

V rámci [série našich článkov](#) vás pravidelne informujeme o aktuálnom vývoji globálnej minimálnej dane. Dňa 3. augusta 2023 Ministerstvo financií SR zverejnilo [návrh zákona](#), ktorým sa na Slovensku plánuje zaviesť **tzv. dorovnávaciu daň, ktorá vychádza z iniciatívy OECD BEPS 2.0 prevzatej do smernice EÚ k minimálnej globálnej dani**. Slovenská republika ako členský štát EÚ **musí túto smernicu implementovať do lokálnej legislatívy do konca tohto roka**. Z návrhu zákona nie je jasné, či sa dorovnávaciu daň bude uplatňovať už za zdaňovacie obdobie roka 2023, hoci smernica jasne stanovuje, že sa má týkať zdaňovacích období začínajúcich 31.12.2023 a neskôr.

Na koho sa vzťahuje minimálna úroveň zdanenia

Dorovnávaciu daň sa bude týkať tých spoločností, ktoré spadajú pod materskú spoločnosť **s konsolidovanými výnosmi najmenej 750 miliónov eur** v dvoch účtovných obdobiach z posledných štyroch účtovných období. Pre určenie výnosov sa bude postupovať pravdepodobne v zhode s určením konsolidovaných výnosov pre účely Country by Country Reportingu (CbCR). V rámci návrhu OECD sa vyžaduje, aby aspoň jedna spoločnosť v skupine mala rezidenciu v inej krajine ako je krajina rezidencie materskej spoločnosti, avšak v rámci EÚ sa smernica vzťahuje aj na čisto lokálne skupiny spoločností.

Pri určení dorovnávacej dane sa bude vychádzať **z celkovej efektívnej sadzby dane skupiny**, pričom sa porovná na **globálnu minimálnu efektívnu daň vo výške 15%**. Pokiaľ efektívna daň skupiny nedosiahne túto hranicu, rozdiel medzi globálnou minimálnou efektívnou daňou a skutočnou efektívnou daňou skupiny bude potrebné **dorovnať prostredníctvom úhrady dorovnávacej dane**. Alokácia dorovnávacej dane medzi jednotlivé spoločnosti skupiny bude vychádzať z pomeru upraveného zisku danej spoločnosti k celkovému zisku skupiny.

Výnimky z uplatnenia nových pravidiel

Vylúčené subjekty sú napríklad niektoré štátne podniky so 100% účasťou štátu, neziskové organizácie, penzijné fondy alebo niektoré investičné fondy, tieto dorovnávaciu daň platiť nebudú musieť. Avšak aj v ich prípade sa ich výnosy budú započítavať do konsolidovaných výnosov skupiny za účelom určenia, či daná skupina podlieha ustanoveniam o dorovnávacej dani alebo nie.

Pribudnú nové oznamovacie povinnosti

V súvislosti s dorovnávacou daňou **bude potrebné podávať oznámenia**, ktoré budú obsahovať informácie určené na správne stanovenie dorovnávacej dane. Dané oznámenia bude môcť podať jedna zo zvolených spoločností na Slovensku namiesto každej spoločnosti individuálne, respektíve materská spoločnosť v zahraničí, pokiaľ bude mať Slovenská republika

dohodu o výmene informácií k dorovnávacej dani s krajinou rezidencie materskej spoločnosti. Lehota na podanie tohto oznámenia bude pravdepodobne 13 mesiacov od konca príslušného zdaňovacieho obdobia (podľa smernice 15 mesiacov). Zároveň návrh zákona obsahuje aj **povinnosť podávať daňové priznanie**, ktoré budú podávať spoločnosti v skupine už jednotlivo, taktiež do 13 mesiacov od konca zdaňovacieho obdobia.

Návrh zákona obsahuje rôzne úpravy výnosov vstupujúcich do kalkulácie celkových konsolidovaných výnosov pre účely dorovnávacej dane, ako aj úpravy daňovej povinnosti na výpočet efektívnej sadzby dane a ďalšie ustanovenia.

Naši kolegovia z globálnej siete KPMG pravidelne monitorujú celosvetový vývoj týchto legislatívnych zmien, ktorý môžete nájsť na tomto linku [BEPS 2.0: state of play \(kpmg.com\)](https://kpmg.com/BEPS-2.0-state-of-play).

Legislatívny proces sledujeme a o finálnej verzii zákona Vás budeme informovať.

Finančné riaditeľstvo pripravilo materiál k preukazovaniu konečného príjemcu príjmu

Finančné riaditeľstvo v spolupráci s Ministerstvom financií SR a Slovenskou komorou daňových poradcov vypracovalo dlhoočakávaný pomocný materiál k preukazovaniu konečného príjemcu príjmu.

Veronika Jendželovská

kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“) obsahuje pojem **„konečný príjemca príjmu“** s účinnosťou od 1.1.2018. Taktiež obsahuje aj postup v prípade, ak platiteľ dane nevie tohto konečného príjemcu príjmov preukázať, čo v konečnom dôsledku vedie k uplatneniu zvýšenej sadzby dane. ZDP ani iný právny predpis však doteraz neobsahovali spôsob, formu a ani rozsah, akým by mala byť táto skutočnosť dokázaná v praxi. To sa však od konca augusta 2023 zmenilo a Finančné riaditeľstvo SR vydalo informáciu k spôsobu preukazovania osoby konečného príjemcu príjmu.

V tejto informácii môžete nájsť:

- Vplyv významnosti rizík a rozsah rizikovosti na jednotlivé transakcie
- Indikátory rizikovosti prípadov
- Rozčlenenie prípadov podľa rizikovosti do troch kategórií (spolu so stručnou charakteristikou a krátkym príkladom)
- Spôsob, formu, rozsah a periodicitu preukazovania konečného príjemcu príjmu pre jednotlivé kategórie prípadov
- Vzor čestného vyhlásenia a vzor dotazníka uplatniteľné pre určité kategórie prípadov
- Príklady ďalších dokumentov a dokladov preukazujúcich konečného príjemcu príjmu

Táto informácia je síce vydaná vo forme odporúčania a na účely ZDP nie je právne záväzná, avšak rozhodne predstavuje **významný posun pri preukazovaní konečného príjemcu príjmu a uplatňovaní príslušných zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia**. Úplné znenie informácie je zverejnené na [portáli finančnej správy](#).

Ak by ste mali otázky k uvedenej problematike, sme Vám radi k dispozícii.

Novinky v oblasti schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

Parlament v máji 2023 schválil novelu Stavebného zákona, ktorá prináša zmeny v oblasti schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie.

Milina Schifferdeckerová
mschifferdeckerova@kpmg.sk
+421 907 745 045

Beáta Machalíková
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Novela Stavebného zákona, ktorá vstúpila do účinnosti od 1. júla 2023, je reakciou na absenciu dodržiavania uznesení zastupiteľstiev samosprávneho kraja alebo obecného zastupiteľstva v rámci procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie zo strany orgánov územnej samosprávy.

Cieľom novely je **priznať zastupiteľstvám právomoc schvaľovať podnety na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie** a vo väčšej miere sa zapájať do procesu jej schvaľovania.

Aké povinnosti zavádza novela pre orgány územnej samosprávy?

- povinnosť zabezpečiť, aby bol návrh územného plánu v súlade s uznesením príslušného zastupiteľstva samosprávneho kraja alebo obecného zastupiteľstva,
- nemožnosť predloženia schvaľujúcemu orgánu územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá nezohľadňuje prípadné podnety zo strany príslušného zastupiteľstva,
- zohľadňovať pri obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie požiadavky územného rozvoja a životného prostredia, a
- povinnosť obstarávať územnoplánovaciu dokumentáciu vždy v prípade výstavby nových obcí, umiestnení verejnoprospešných stavieb a podstatných prestavieb, dostavieb či odstraňovania asanácii už existujúcich obcí alebo ich častí s cieľom zlepšiť životné prostredie, zabezpečiť ekologickú stabilitu a trvalo udržateľný rozvoj.

Vyššie uvedené zmeny v Stavebnom zákone sa odzrkadlili aj do ďalších súvisiacich zákonov. V prípade pozemku vo vlastníctve obce má obecné zastupiteľstvo vyhradené právo schvaľovať podnety na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie a podnetov na jej aktualizáciu.

Podľa doteraz platnej legislatívy síce mali obecné zastupiteľstvá možnosť predkladať návrhy všeobecne záväzných nariadení, avšak uvedené sa doteraz nemohlo aplikovať na proces schvaľovania územných plánov.

Novela Stavebného zákona sa tiež premietla do **schvaľovania územných plánov Bratislavy a Košíc** alebo ich častí a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života týchto miest.

Zákon o hlavnom meste, ako aj Zákon o meste Košice dáva mestskému zastupiteľstvu oprávnenie schvaľovať územný plán mesta, schvaľovať podnety na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie, podnety na jej aktualizáciu v prípade, že ide o pozemok vo vlastníctve mesta Bratislava/Košice alebo jednej z jej častí.

CBAM: Prijatie pravidiel pre plnenie oznamovacích povinností počas prechodného obdobia

Európska komisia prijala 17. augusta 2023 vykonávacie nariadenie, ktoré stanovuje pravidlá pre plnenie oznamovacích povinností na účely mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach („CBAM“) počas prechodného obdobia.

Elvira Ungerová
eungerova@kpmg.sk
+421 915 758 807

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1773 zo 17. augusta 2023, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o oznamovacie povinnosti na účely mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach počas prechodného obdobia, bolo zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie 15. septembra 2023.

V období **od 1. októbra 2023 do konca roka 2025** sa tento mechanizmus bude uplatňovať v pilotnej fáze plnením oznamovacích povinností o emisiách viazaných v dovoze, bez zavedenia finančných kompenzácií.

Komisia uverejnila aj usmernenia týkajúce sa praktického vykonávania nových pravidiel.

Informáciu o zavedení CBAM nájdete [v našom prechádzajúcom článku](#).

Odkazy na súvisiace dokumenty:

- [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2023/956](#)
- [Vykonávacie nariadenie Komisie \(EÚ\) 2023/1773](#)
- [Usmernenia k praktickému vykonávaniu nových pravidiel zverejnené Európskou komisiou](#)

Septembrové novinky jednou vetou

Rýchly súhrn daňových a právnych aktualít za posledný mesiac.

Soňa Vojteková

kpmg@kpmg.sk

+421 2 5998 4111

- **Od 1. októbra 2023** sa podľa Opatrenia MPSVaR č.368/2023 **zvyšujú sumy stravného pri pracovných cestách** na 7.80 EUR (časové pásmo 5-12 hodín), 11.60 EUR (časové pásmo 12-18 hodín) a 17.40 EUR (časové pásmo nad 18 hodín). V tejto súvislosti sa mení minimálna hodnota stravnej poukážky z 5.48 EUR na **5.85 EUR**, minimálny príspevok zamestnávateľa/finančný príspevok z 3.02 EUR na **3.22 EUR** a maximálny príspevok zamestnávateľa/finančný príspevok sa zvyšuje z 4.02 EUR na **4.29 EUR**. Finančná správa aktualizovala metodický pokyn k stravovaniu zamestnancov, ktorý nájdete [na nasledujúcom linku](#).
- Sociálna poisťovňa zverejnila [podrobné informácie](#) k odvodovej úľave pre zamestnávateľov v potravinárskom priemysle. Podľa schválenej novely zákona o sociálnom poistení sa mala uplatniť v období už **od 1. augusta 2023 do 31. januára 2024**. Zavedenie tohto opatrenia počíta so spätným zohľadnením úľavy za mesiace august a september.
- Finančná správa predstavila **novú službu FS Drive** na bezpečné zasielanie rozsiahlych súborov a dát, ktorá zjednoduší predkladanie dokumentácie hlavne pri daňových kontrolách. Zároveň upozorňuje daňovníkov, že nová aplikácia nenahrádza povinnú elektronickú komunikáciu s finančnou správou. Viac informácií nájdete [na tomto linku](#).
- **Od 1. januára 2024** sa podľa [Oznámenia MPSVaR](#) **mení výška mesačnej minimálnej mzdy zo súčasných 700 EUR na 750 EUR** (v závislosti od stupňa náročnosti). Táto suma sa vzťahuje na zamestnancov, ktorí pracujú na trvalý pracovný úväzok v rozsahu 40 hodín týždenne. Hodinová minimálna mzda sa zvýši na 4,310 EUR. Na zvýšenie minimálnej mzdy je naviazané aj zvýšenie niektorých [mzdových príplatkov za prácu v neštandardnom čase](#).
- Európska centrálna banka pokračuje vo [zvyšovaní úrokových sadzieb](#). Kľúčová sadzba pre hlavné refinančné operácie je **od 20. septembra 2023 na úrovni 4,50%**.

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 5998 4111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.